

Rekruttanlegg for alpin-aktiviteter Trondheim Vest

Innledning

Trondheim kommune har vedtatt et planprogram for området Litlgråkallen – Kobberdammen – Fjellsetra, datert 30.03.2011. Planprogrammet tar i stor grad utgangspunkt i et forslag fra en gruppe skiklubber om et alpinanlegg (Gråkallen Vinterpark) i lia ned mot Kobberdammen.

Norconsult har utført en konsekvensutredning (KU) der oppdraget fra kommunen var å utrede tre alternativer (0, I og IV), hvorav det siste inkluderer skiklubbens forslag om alpinanlegg. Bygningsrådet skal i nær fremtid vedta hvilket alternativ som skal føres videre. Vedtaket vil i stor grad binde det videre arbeidet med reguleringsplanen, og er derfor avgjørende for hva som skal skje videre med dette området.

I planprogrammet heter det: «Arbeidet med reguleringsplanen forutsetter en prosess med bred medvirkning og involvering av offentlige etater og frivillige organisasjoner samt ulike interesseorganisasjoner.» Etter vår mening burde saken ha vært sent ut på høring før et slikt viktig vedtak skal fattes. Nå foreligger bare skiklubbens forslag, og alternativer er ikke utredet på en skikkelig måte.

I sitt framlegg for Bygningsrådet diskuterer kommunaldirektøren en rekke argumenter for *ikke* å velge Alt. IV. **Vi slutter oss til denne argumentasjonen.** Direktøren anbefaler Alt. I, med opprusting av Vintervasskleiva og Instruktørbakken. Vi mener at det finnes gode alternative løsninger for alpin-aktivitetene i Trondheim.

Hensikten med dette notatet er å gi innspill til prosessen, og spesielt se på alternativer til det foreslåtte alpinanlegget på Gråkallen. Vi beklager at innspillet kommer i siste liten, men vi ser det som en konsekvens av saksbehandlingen som for oss har fremstått som usedvanlig lukket.

Alpinanlegg i Trondheim

Et vedtak om å videreføre Alt. IV i KU vil gripe sterkt inn i hvordan alpin-aktiviteter blir organisert i Trondheim. For vel 20 år siden startet utbyggingen av Vassfjellet Skisenter. Dette arbeidet ble initiert og i stor grad gjennomført av alpininteresserte i Trondheim og ble støttet økonomisk av Trondheim Kommune, som et regionanlegg for Trondheimsområdet.

Norconsult har vurdert muligheten for drift av et alpenser i Gråkallen, parallelt med Vassfjellet. Konklusjonen er at med stor sannsynlighet vil Vassfjellets økonomi bli vesentlig svekket, samtidig som at et senter i Gråkallen vil ha en meget dårlig økonomi. Kommunaldirektøren konkluderer i sitt framlegg med at selv med de mest optimistiske anslag for finansiering og antall brukere vil anlegget gå med underskudd. Totalt er det altså en risiko for at et nytt anlegg vil svekke alpin-tilbudet i Trondheimsområdet.

I argumentasjonen for et nytt alpenser i Gråkallen blir det til stadighet gjentatt at det vil gi kortere kjøreavstand enn til Vassfjellet. Som Norconsult påpeker gjelder dette fra Byåsen og Midtbyen – kjøretiden derfra reduseres med rundt 15 min. Fra alle andre deler av byen, hele den østlige delen (Jakobsli – Risvollan) og fra Flatåsen/Kolstad og sydover er kjøretiden til Vassfjellet omtrent den samme eller kortere. Den påståtte besparelsen i kjøretid er overdrevet.

Vi mener at Vassfjellet er et godt regionanlegg for Trondheimsområdet, bare 25 km fra bysentrum og med naturgitte muligheter for videre utvikling uten i vesentlig grad å fortrenge allmenne friluftsinnteresser. I forhold til de fleste andre større byer i Norge er Trondheim svært heldig stilt på dette punktet. Vi setter altså som premiss at Trondheim i sin planlegging fortsatt skal støtte opp under et regionanlegg i Vassfjellet, og ikke bidra til å skape en konkurransesituasjon som vil svekke dette tilbudet.

Alpinanlegg innenfor bygrensen bør etter vår mening omfatte anlegg for rekruttering, skileik og tilsvarende. Hvis slike anlegg skal fungere må de ligge i umiddelbar nærhet av bo-områder og med lett adkomst via offentlig transport.

Rekrutteringsanlegg på Gråkallen

Arbeidet med reguleringsplan for Gråkallen ble vedtatt igangsatt 02.12.08. Vedtaket ble fulgt av en flertallsmerknad fra Ap, H og FrP: *«Bystyret har ved behandling av gjeldende plan for idrett- og friluftsliv 2005-1012 vedtatt å bidra til et rekrutteringsanlegg både på østsiden og vestsiden av byen. Merknadsstillerne mener at området rundt Skistua og Gråkallen er godt egnet for den type familieaktiviteter.»*

Merknaden tar tydeligvis utgangspunkt i Stokkan Alpinklubbs rekrutteringsanlegg på vestsiden av byen, som har vært drevet på dugnad siden ca. 1980. Dette bildet har endret seg på en litt dramatisk måte de siste dagene. Denne situasjonen er for ny og uavklart til at vi vil drøfte den her. Men det synes klart at kommunen nå må se på helheten i tilbudet i Trondheim, ikke bare vest-siden.

Faktisk er det også et dugnadsdrevet rekrutteringsanlegg i Gråkallen, nemlig Instruktørbakken, *«... en fin bakke for nybegynnere og litt mer øvede brettkjørere og slalåmkjørere»* i følge Skiklubbens nettside. Problemet med Instruktørbakken er at den er nesten ikke brukt, åpningstiden er tre timer i uka, onsdager 18.00-21.00. Hovedårsaken er etter vår mening en beliggenhet 5 km fra nærmeste bo-område og med svært dårlig offentlig transport (ingen buss utenom skole-/arbeidstid) annet enn i helgene.

Instruktørbakken kan enkelt opprustes med ny heis osv. Men vi tror ikke dette vil føre til vesentlig større tilstrømning, grunnet beliggenheten langt fra bo-områder og med dårlig offentlig transporttilbud.

Vi mener at satsing på en rekrutteringsbakke for Trondheim Vest må skje et annet sted enn på Gråkallen. Lett adkomst fra bo-områder og med god offentlig transport er helt essensielt hvis et slikt anlegg skal virke etter hensikten.

Rekrutteringsanlegg i Søremsåsen

Freidig hadde i sin tid en rekrutteringsbakke i Søremsåsen. Etter hvert flyttet klubben hele sin aktivitet til Vassfjellet og for ca. 15 år siden ble Søremsbakken nedlagt og revet. Den er nå gjengrodd.

Vi mener at en rekrutteringsbakke i Søremsåsen vil tilfredsstille alle krav til en slik bakke på vestsiden av byen, og har laget en skisse for et slikt anlegg, se vedlegg. Kort beskrivelse:

Overordnede planer :

I forhold til «den røde strek» ligger Søremsåsen randsonen. En utbygging av et alpinanlegg her vil ikke være i strid med Markaplanen og andre langsiktige prioriteringer om forvaltning av byens utfartsområder.

Granåsen skisenter:

Bygningsrådet vedtok 05.06.2012 et planprogram «Granåsen skisenter, områdeplan.» Alpinanlegg er nevnt i planprogrammet. Planarbeidet er i oppstartfasen. Det vil være naturlig å se på et rekrutteringsanlegg for alpint i denne sammenheng. Det vil i så fall forutsette en justering av områdeavgrensningen ned mot Kongsveien.

Det er påfallende at Bygningsrådet kjører ett løp med alpinanlegg i Gråkallen, og tydeligvis et helt annet i Granåsen uten å sette de to i sammenheng.

Beliggenhet og adkomst (se vedlegg):

- Bakken ligger på østsiden av Søremsåsen, fra toppen og ned til Kongsveien.
- Innenfor gangavstand (1-2 km) ligger store bo-områder (Nilsbyen, Kystad, Stavset, Rydningen, Kolsås, Flatåsen, Huseby, Kolstad, Saupstad, Romolslia, Heimdal (nordre del)), med befolkningstall som en middels stor norsk by.
- Med bussholdeplass på Kongsveien (begge veier) ved gangbru blir det 200 m å gå til bunnstasjon for heisen. Rute 19 går fra Pirbadet via Torget - Byåsen til Heimdal/Tiller tur-retur med avgang hver halvtime begge veier, hver time på søndager. Tilknytning fra andre ruter, bl.a. Rute 8 (Steinåsen via Risvollan, Nardo, Torget, Vestoppfarten, Gamle Oslovei, Stavset). Brukere fra hele Trondheim, og spesielt fra vestsiden av byen, vil få et meget godt busstilbud helt frem til heisen alle dager.

- Busslommene kan dimensjoneres slik at barn/ungdom som blir skyttet til/fra kan gå av og bli hentet her.
- På nordsiden av Kongsveien, like ved gangbrua og i forbindelse med næringsbygg er det store parkeringsarealer som stort sett står tomme etter arbeidstid. Det bør undersøkes om noe av dette kan disponeres for alpinanlegget på kveldstid og i helgene. Adkomst over gangbrua.
- De som kjører egen bil kan alternativt parkere ved Nygårdsvollheimen, 200 m å gå til toppstasjonen for heisen.
- Begge steder kan det legges til rette for personer med bevegelseshemming.

Bakker:

- Total høydeforskjell 110 m
- Øvre bakke: 400 m lang, fall 75 m, helning 11 grader (19 %)
- Nedre bakke: 270 m lang, fall 45 m, helning 9.5 grader (17 %)
- Mellom bakkene er det en flate på ca. 100 m

Heis:

- T-krok, mulighet for avstigning på toppen av Nedre bakke.
- Total lengde 630 m, høydeforskjell 110 m, gjennomsnittlig helning 9.5 grader (17 %)

Skileik:

Umiddelbart syd for bunnstasjonen for heisen er det et område som egner seg flott for skileik, spesielt med tanke på de store og barnerike bo-områdene i umiddelbar nærhet (Kolsås, Flatåsen, Huseby, Kolstad, Saupstad).

Konflikt med andre aktiviteter

To løyper for skigåing krysser bakkene. Den ene kryssingen skjer på sletta mellom bakkene, der alpinutøvere ikke vil ha fart i det hele tatt. Der må det bygges bru for kryssing av heisen. Den andre kryssingen er midt i Nedre bakke. Der blir kryssingen noe mer omfattende, evt. at skiløypa flyttes.

Teknisk:

- Det er en eksisterende avkjørsel fra Kongsveien for en anleggsvei som går rett forbi bunnstasjonen for heisen. Det eksisterende skiløypenettet gir god adgang med anleggsmaskiner og –utstyr i nedre del av bakken. Øvre del nåes fra Nygårdsvollheimen.
- Det går kraftledning frem til bunnstasjonen. Det må undersøkes om strøm til anlegget kan tas derfra. Alternativt kan en koble seg til strømmnett i nærliggende bebyggelse.
- Det antas at ledning for nettvann går langs Kongsveien eller i annen trasé i nærheten.
- På Sørem er det et lite tjern som muligens kan fungere som reservoar for snøproduksjon.
- Alternativt kan det anlegges en dam på sletta mellom de to bakkene, der avsigtet fra Søremsåsen kommer.
- Skogbunnen er gjennomgående tørr og jevn, det vil være begrenset behov for grøfting og markplanering

Snøforhold:

Bakken ligger i retning øst-nord-øst, godt skjermet for sør- og vestavind. Klimamessig ligger bakken i samme sone som de aller fleste skianlegg i Trondheim, 170 - 250 m.o.h., kfr. Ferista, Nilsbyen, Granåsen, Saupstad, Skogly, Vassfjellet (nedre del). Med snøproduksjon vil anlegget bli meget snøsikkert.

Varmestue:

Nygårdsvollheimen kan muligens disponeres som varmastue. Dette må avklares med eieren.

Anleggskostnader og drift:

Norconsult foretok en overfladisk vurdering av kostnader for et anlegg i Søremsåsen, og kom frem til 5-10 mill. kr. Men det er uklart hva som er grunnlaget for denne vurderingen. Kostnadsbildet som er forelagt Bygningsrådet for de forskjellige alternativene, både for anlegg og drift, virker generelt å være svært lettvent og bør kvalitetssikres.

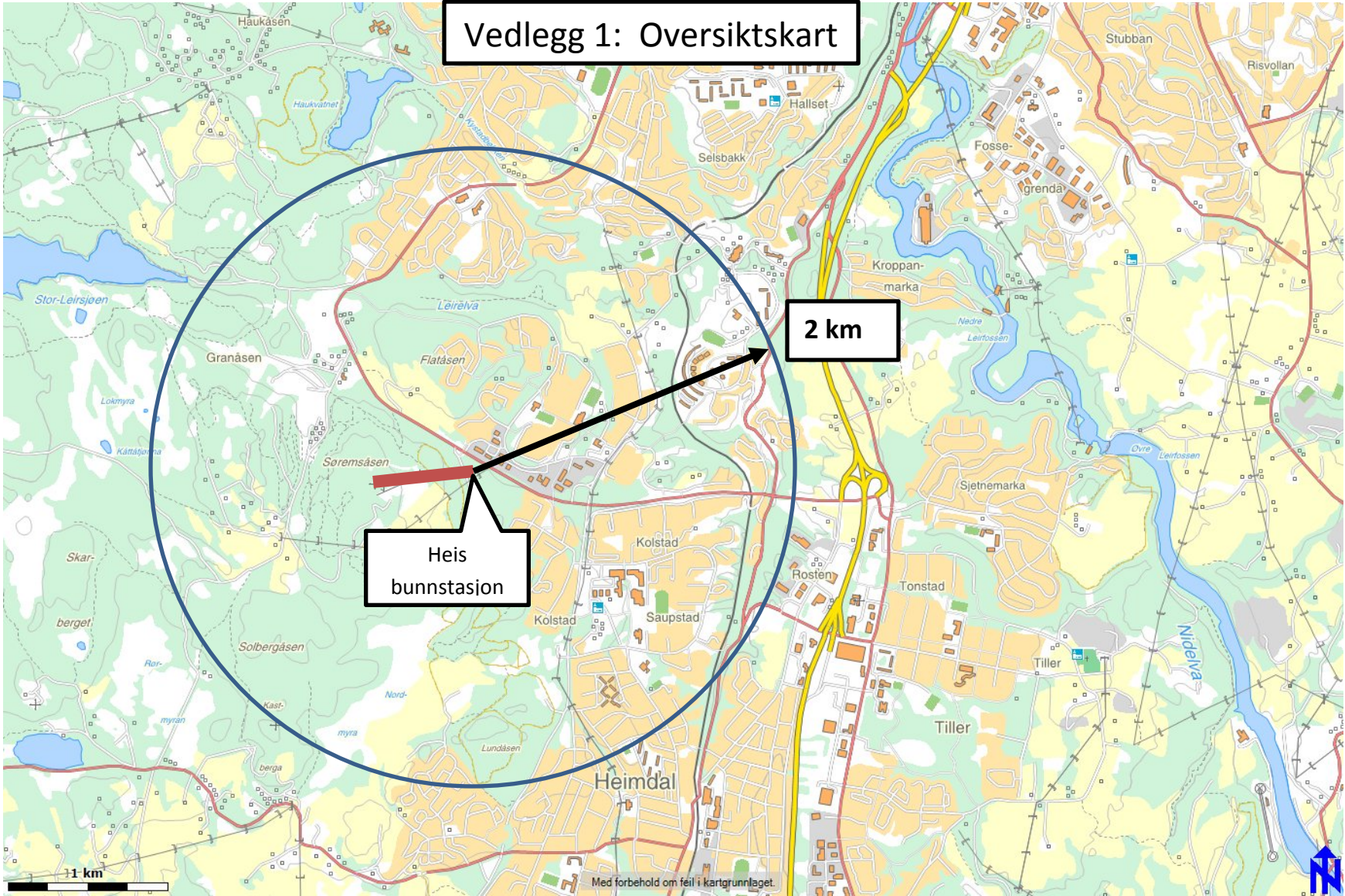
Dugnadsdrift av alpinanlegg med snøproduksjon, heis og andre tekniske installasjoner er krevende. Den senere tids utvikling for Stokkan-bakken illustrerer dette. Det er neppe realistisk å tro at et slikt anlegg kan drives på dugnad. Men en modell med samarbeid mellom klubber og kommune burde være realistisk. Det er grunn til å tro at den økonomiske risikoen for kommunen ved et slikt samarbeid om Søremsbakken vil være vesentlig mindre enn ved en offentlig-privat driftsmodell for Gråkallen Vinterpark slik det er foreslått fra skiklubbene.

Staffan Sandberg
Forum for Natur og Friluftsliv Sør-Trøndelag

Steinar Nygaard
Naturvernforbundet i Trondheim

Frode Støre Bergrem
Trondhjems Turistforening

Vedlegg 1: Oversiktskart

Vedlegg 2: Rekrutteringsanlegg i Søremsåsen - skisse

